

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Visby Børnehus

2021

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø."

"Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I oplyse, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Vi har haft vores fokus mange steder i vores børnegrupper, men der har været områder, som vi har været mere fokuseret på den seneste tid. Det er følgende:

Drenggruppen på 5 - 6 år
Inde><udeliv i småbørnsgruppen
Små grupper og færre voksne

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi laver smttemodel over de fleste af vores aktiviteter og evaluerer disse løbende. Det gør vi enten til stuemøde eller personalemøde – det er ca. 1. gang om måneden hvor der er "evalueringsfokus" på de forskellige tiltag/aktiviteter, som vi har sat i gang.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Arbejdet med den nye styrkede læreplan har været længe på vej og vi har arbejdet med den på flere måder.

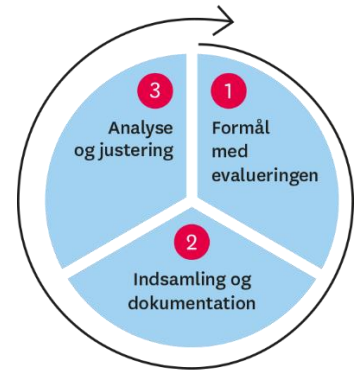
Vi har – især under coronanedlukningen i 2020 – haft mulighed for at gå i dybden med læreplanen og her har hver enkelt medarbejder budt ind med, hvad de tænker hver især.

Vi har haft gode drøftelser på vores personalemøder, hvor vi har haft gode og faglige diskussioner om læreplanens betydning for børn, forældre og personalet samt fået dette nedskrevet.

Vi har særligt haft fokus på vores læringsmiljø i de forskellige grupper og på legepladsen. Derudover er det fx trivsel, dannelse, udvikling, børnemiljø mm., som har optaget os i arbejdet med den nye styrkede læreplan.

Vi har løbende den nye styrkede læreplan på som punkt til stuemøder og personalemøder. Her går vi mere i dybden med de enkelte begreber, så vi forstår hvad hinanden tænker og hvorfor vi handler som vi gør. Det kan fx være: "hvad er et godt børnemiljø?"

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

Børnegruppens trivsel og læring

Børn i udsatte positioners trivsel og læring

Tosprogede børns trivsel og læring

Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Drengegruppen på 5 - 6 år:

Er de urolige, keder de sig, er det personalet der ikke forstår dem, hvilke aktiviteter fanger dem og gør dem nysgerrige?

Inde><udeliv i småbørnsgruppen:

Der var mange børn i småbørnsgruppen og ofte uro, når vi var indenfor på stuen. Derfor lavede vi en udegruppe for at se hvilken betydning det kunne have på børnenes trivsel, udvikling og ikke mindst læring.

Små grupper og færre voksne:

Et opmærksomhedspunkt er, at når der er flere end to voksne i en gruppe, kan fokus hurtigt skifte fra børneperspektivet til voksenperspektivet, så derfor har vi valgt at arbejde i små grupper, hvor der max er to voksne til passende antal børn. Dette for at holde fokus på børnegruppen så meget af tiden som muligt og her kan vi så i særlig grad have vores fokus på børnenes trivsel, læringsmiljø, udvikling mm.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi har overordnet haft fokus på børnenes udvikling i kompetencehjulet, hvor vi har kunnet se en tydelig fremgang i de fleste områder efter vi har startet med vores udegruppe ved de små.

Fokus på drengegruppen ved de store børn, har vi ikke kunne måle ved hjælp af kompetencehjulet endnu – dette forventes at kunne ses i efteråret 2021 i kompetencehjulet.

Fælles for alle er at vi tager billeder, som tydeligt viser børnenes glæde, begejstring og ikke mindst interesse i det der skal laves. Disse billeder er bl.a. en del af vores dokumentation i arbejdet med de grønne spirer.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljø?

betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskemaet. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Det blev hurtigt tydeligt for os, at småbørnene som er en del af udegruppen, blev gladere, fik færre konflikter og flere af børnene "lyste op". Forstået på den måde, at de viste meget større glæde ved at komme i børnehaven og blev mere aktive i dagligdagen.

Vi har børn der selv søger ud og også begynder at sætte ord på at de gerne vil udenfor og lave noget. Det har vi ikke oplevet på samme måde tidligere i den aldersgruppe.

Drenggruppen kan vi først skrive mere fyldestgørende om i efteråret 2021, da vi stadig er i gang med det. Dog har vi erfaret, at det kræver rigtig god planlægning, struktur fra de voksne og god mødestabilitet, for at kunne imødekomme børnenes og egne ønsker for hvad vi tænker er en god dag.

Mht. små grupper med færre voksne er det tydeligt for os, at der er meget mere nærvær og opmærksomhed på børnene, når vi arbejder på denne måde. Det er vigtigt, at der i dette arbejde ikke er for mange udefrakommende forstyrrelser!

Vi har især lært, at der er mange færre forstyrrelser, når vi arbejder på denne måde. Det er også vigtigt, at der ikke gives beskeder, som kan vente til senere, idet enhver forstyrrelse giver unødigt uro i gruppen.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskemaet.

Det er tydeligt for os, at de ændringer vi har lavet, er nogle vi skal arbejde videre med i dagligdagen, da de er medvirkende til at give børnene en rigtig god, udviklende og lærerig dag i vores børnehave.

Vi har især fokus på børnemiljøet og hvordan vi kan give hvert enkelt barn den bedste dag hver dag.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Områdebestyrelsen har den styrkede læreplan på deres dagsorden til hvert områdebestyrelsesmøde. Her kan de spørge ind til samt være med til at komme med forslag.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi vil fremadrettet have yderligere fokus på følgende:

- Små børnegrupper
- Rutinesituationer fx spisesituationer, garderobe og legepladsen. Dette vil være i alle aldersgrupper.
- Aktiviteter for drenge indenfor og udenfor. Hvordan får vi gjort hver dag spændende, sjov og lærerig?

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogiske praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Umiddelbart fungerer det fint for os at vi evaluerer løbende ca. 1 gang pr måned ved stuemøder og personalemøder. Der Vi skal blive bedre til at få det skrevet ned.

Vi oplever, at det hele giver meget mere mening, når vi får sat os ned og får sat ord på de forskellige begreber og tiltag og hvad der virker/ikke virker for os. Dette får vi justeret løbende, så vi hele tiden kan

udvikle os og blive bedre.

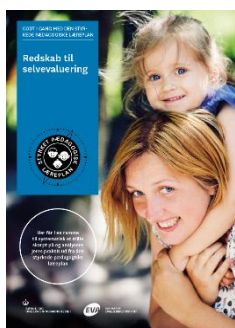
Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Når det er nødvendigt at ændre eller justere i vores skriftlige pædagogiske læreplan, vil den daglige leder sørge for dette, så den passer til de forskellige evalueringer.

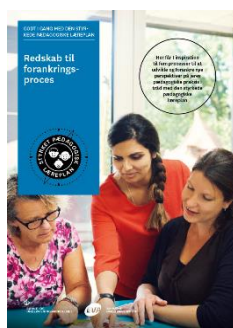
Idet børnene løbende skifter grupper vil det også give mange anledninger til at justere vores nye pædagogiske læreplan, så den hele tiden passer til netop de børnegrupper vi har pt.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC